

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijai

2023 Nr.

Kopija:

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO AUDITO KOMITETO SPRENDIMO

Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija), atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto 2023 m. kovo 22 d. posėdžio sprendimą Nr. 141-S-2, teikia informaciją apie projekto „Geležinkelių jungties „Rail Baltica“ plėtra“ (toliau – Projektas) finansavimo priemones.

Projekto sudėtinėms dalims ir jų etapams skirtų veiksmų įgyvendinimas šiuo metu finansuojamas Europos Sąjungos ir valstybės biudžeto lėšomis, kurios planuojamos rengiant tam tikrų metų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro valdymo sričių strateginio veiklos plano, valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektus.

Projekto įgyvendinimui yra skiriama reikšminga Europos Sąjungos finansinė parama (85 % finansavimo intensyvumas) iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės (toliau – EITP), kurios biudžetas ir finansavimo sąlygos yra nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/1153¹. ES finansavimo dalis yra skiriama konkurso būdu pagal konkretaus kvietimo finansavimui gauti sąlygas.

¹ EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2021/1153 2021 m. liepos 7 d., kuriuo nustatoma Europos infrastruktūros tinklų priemonė ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) Nr. 283/2014.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1315/2013² yra nustatyta Europos Sąjungos transeuropinio transporto tinklo (toliau – TEN-T) infrastruktūra ir įpareigojimas valstybėms įgyvendinti pagrindinio tinklo projektus iki 2030 m., atitinkamai Projektas visose Baltijos šalyse turi būti užbaigtas iki 2030 metų, tačiau Lietuva deda pastangas ir išlaiko ambiciją spartinti projekto įgyvendinimą, siekiant susijungti su Lenkijos puse iki 2028 metų.

Aukščiau rašte minėti reglamentai patvirtina Projekto svarbą ES lygiu ir Europinio finansavimo tęstinumą tarp atskirų daugiamečių finansavimo programų (toliau – DFP). Atkreiptinas dėmesys, kad 2020 m. liepos 21 d. išvadose Europos Vadovų Taryba susitarė dėl papildomo 1 384 000 000 EUR (2018 m. kainomis) biudžeto trūkstams pagrindinėms tarpvalstybinėms geležinkelio jungtims tarp sanglaudos šalių užbaigti 2021–2027 m. DFP kontekste, kuriai taikomos perkėlimo iš Sanglaudos fondo į EITP bendro finansavimo taisyklės (85%/15% finansavimo proporcijos). Taip papildant EITP nacionalinių Sanglaudos vokų dalį, kuri Lietuvos atveju siekė 365 mln. EUR 2014-2020 m. ir 437 mln. EUR 2021-2027 m.

Valstybė įgyvendindama prisiimtus įsipareigojimus siekia užtikrinti įgyvendinamo Projekto tęstinumą. Projekto veiklų įgyvendinimas yra numatytas patvirtintame Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane³, o veikloms įgyvendinti reikalingas finansavimas patvirtinamas kiekvienų metų valstybės biudžete. Projekto veikloms įgyvendinti 2023 m.⁴ numatyta 79 954 tūkst. Eur. 2014–2020 m. laikotarpio Europos infrastruktūros tinklų priemonės (toliau – EITP) lėšų ir 14 220 tūkst. Eur bendrojo finansavimo lėšų.

Iki šiol Projekto įgyvendinimui gautų dotacijų iš 2014-2020 m. ir 2021-2027 m. finansinių periodų Lietuvos dalies vertė – 528 mln. Eur, iš jų ES finansavimo dalis – 448,5 mln. Eur (85% sudaro ES lėšos ir 15% valstybės biudžeto lėšos), sudarytos 8 finansavimo sutartys (dotacijų susitarimai). Iš jų viena sutartis baigta įgyvendinti.

2023 m. sausio 18 d. Lietuva kartu su Latvija, Estija ir bendrąja Baltijos šalių įmone „RB Rail AS“ teikė paraiškas gauti papildomą ES finansavimą europinės vėžės geležinkeliui „Rail Baltica“ įgyvendinti. Bendras trijų Baltijos šalių prašytas finansavimas siekė 954 mln. eurų, iš

² 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1315/2013 dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 661/2010/ES

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimas Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“

⁴ Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2023 m. vasario 2 d. įsakymas Nr. 3-46 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro valdymo sričių 2023–2025 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ su pakeitimais (susisiekimo ministro 2023-03-03 įsakymas Nr. 3-94)
[https://sumin.lrv.lt/uploads/sumin/documents/files/SM%202023-2025%20m_%20SVP\(3\).pdf](https://sumin.lrv.lt/uploads/sumin/documents/files/SM%202023-2025%20m_%20SVP(3).pdf)

kurių tiesioginė Lietuvos dalis buvo daugiau nei 390 mln. eurų. Europos Komisija, įvertinusi paraiškas, skyrė beveik 1 mlrd. eurų (tikslī suma – 928 mln. eurų), iš kurių Lietuvos dalis – net 394 mln. eurų. Tai didžiausias finansavimas, kokį kada nors yra gavusi Lietuva iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės (angl. Connecting Europe Facility, CEF).

Taip pat rengiamasi teikti paraiškas paskutiniam dabartinės DFP karinio mobilumo projektams finansuoti kvietimui, kurio bendras biudžetas visoms ES valstybėms yra 790 mln. Eur. Planuojama, kad šis paskutinis karinio mobilumo kvietimas paskirstys visas likusias karinio mobilumo lėšas. Atkreiptinas dėmesys, kad deryboms dėl 2021-2027 m. DFP Europos Komisija buvo pasiūliusi karinio mobilumo biudžetui skirti 6,5 mlrd. Eur, tačiau po derybų šis biudžetas buvo sumažintas iki 1,69 mlrd. Eur, kurie ir yra šiuo metu skirstomi kasmetiniais kvietimais. ES DFP biudžeto peržiūros proceso metu yra reikalinga siekti, kad būtų padidintas EITP karinio mobilumo biudžetas, kurio padidinimas sukurtų galimybes siekti papildomo finansavimo dvigubos paskirties projektams dar šios DFP metu.

Pažymime, kad likusią Projekto finansavimo poreikio dalį numatoma finansuoti iš sekančios DFP. Artimiausias Projekto įgyvendinimo tikslas yra užtikrinti reikiamą Projekto brandą gauti tolimesnį finansavimą „Rail Baltica“ geležinkelio linijos statybos darbams. Šiuo metu yra pradėta rengti ir 2024 m. yra laukiama atnaujintos Projekto sąnaudų ir naudos analizės rezultatų.

PRIDEDAMA:

1. Tolimesnio EITP finansavimo prognozė, 1 lapas;
2. Planuojamas asignavimų poreikis 2024–2026 m. Projekto veikloms įgyvendinti, 1 lapas.

Ministras

Marius Skuodis